ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 01.04.1992 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

135

ZÁKON
Slovenskej národnej rady
z 26. februára 1992
o poskytovaní sociálnych služieb právnickými a fyzickými osobami

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

(1) Sociálne služby podľa tohto zákona sú špecializované činnosti, ktoré svojím obsahom zodpovedajú výchovnej a poradenskej starostlivosti, ústavnej sociálnej starostlivosti, starostlivosti v ostatných zariadeniach sociálnej starostlivosti, opatrovateľskej službe, stravovaniu, kultúrnej a rekreačnej starostlivosti, poskytovanými podľa osobitných predpisov,[1]) a ďalšie obdobné činnosti v súlade s týmito predpismi, určené na uspokojovanie sociálnych potrieb fyzických osôb.

(2) Sociálne služby podľa tohto zákona sú činnosti uvedené v odseku 1; ich poskytovanie právnická a fyzická osoba písomne oznámi orgánu ustanovenému osobitnými predpismi[2]) (ďalej len „príslušný orgán“) najneskôr do ôsmich dní odo dňa začatia ich poskytovania.

(3) Sociálnou službou podľa tohto zákona nie je pomoc, ktorú poskytuje fyzickej osobe jej manžel (manželka), druh (družka), rodičia, deti, starí rodičia a vnuci.

§ 2

Právnické a fyzické osoby môžu poskytovať sociálne služby uvedené v § 1 za podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 3

Sociálne služby poskytujú právnické a fyzické osoby na základe zmluvy[3]) uzavretej s fyzickou osobou, ktorej sociálnu službu poskytujú (ďalej len „príjemca“). Na uzavretie zmluvy sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

§ 4

(1) Právnické a fyzické osoby poskytujú sociálne služby vo vzťahu k príjemcovi

a) bez úhrady vynaložených nákladov,

b) za úplnú alebo čiastočnú úhradu vynaložených nákladov,

c) za účelom dosiahnutia zisku.[4])

(2) V prípade, že právnická a fyzická osoba poskytujú sociálnu službu podľa odseku 1 písm. b) a c), dohodnú cenu tejto služby a podmienky platenia s príjemcom podľa osobitných predpisov.[5])

§ 5

(1) Miestne príslušným orgánom, ktorému právnická alebo fyzická osoba oznamuje údaje uvedené v odsekoch 2 a 3, ako aj zmenu alebo ukončenie poskytovania sociálnej služby, je príslušný orgán,[2]) v obvode ktorého je trvalé miesto poskytovania sociálnych služieb. Ak takéto miesto nemožno určiť alebo ak sa sociálne služby budú poskytovať v niekoľkých obvodoch, je miestne príslušný orgán, v obvode ktorého má právnická osoba sídlo alebo fyzická osoba trvalý pobyt.

(2) Právnická a fyzická osoba v písomnom oznámení podľa § 1 ods. 2 uvedie najmä

a) svoje obchodné meno[6]) alebo názov, sídlo a identifikačné číslo,

b) meno a priezvisko zodpovedného zástupcu, fyzickej osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom,[7]) miesto ich trvalého pobytu a ich rodné číslo,

c) druh poskytovanej sociálnej služby, formu a jej rozsah,

d) miesto poskytovania sociálnej služby,

e) deň, kedy sa začne alebo začalo s poskytovaním sociálnej služby,

f) podmienky, ktoré vytvorila pre poskytovanie sociálnej služby,

g) dobu poskytovania sociálnej služby, pokiaľ zamýšľa sociálnu službu poskytovať po určitú dobu.

(3) Fyzická osoba, ktorá poskytuje sociálne služby, priloží k písomnému oznámeniu aj výpis z registra trestov.

(4) Fyzická osoba, ktorá neposkytuje sociálne služby za účelom dosiahnutia zisku,[4]) v písomnom oznámení podľa § 1 ods. 2 uvedie svoje meno a priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, a údaje uvedené v odseku 2 písm. c) až g).

(5) Právnická a fyzická osoba je povinná vopred písomne oznámiť príjemcovi a príslušnému orgánu zmenu alebo ukončenie poskytovania sociálnej služby, najmä zmenu druhu a miesto poskytovania sociálnej služby a zoznam osôb, ktorým sociálnu službu poskytovala, a to najneskôr štyri mesiace pred predpokladaným dňom zmeny alebo ukončenia poskytovania sociálnej služby. Túto povinnosť nemá právnická a fyzická osoba voči príjemcovi, ak sa vopred písomne dohodli o poskytovaní sociálnej služby na určitú dobu.

§ 6

Príslušný orgán vedie samostatný register právnických a fyzických osôb poskytujúcich sociálne služby.

§ 7

(1) Úroveň poskytovaných sociálnych služieb kontroluje príslušný orgán,[8]) ktorý ukladá aj opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti a dodržiavanie zdravotno-hygienických podmienok pri poskytovaní sociálnych služieb sa vzťahujú osobitné predpisy.[9])

(3) Poverení pracovníci príslušného orgánu sú oprávnení vstupovať do objektov a zariadení, v ktorých právnická alebo fyzická osoba poskytuje sociálne služby alebo ktoré priamo súvisia s poskytovaním sociálnych služieb, požadovať predloženie potrebných dokladov, informácie a

vysvetlenia v lehotách na to určených a ďalšiu súčinnosť potrebnú pre kvalitnú kontrolu úrovne poskytovaných sociálnych služieb.

(4) Právnická a fyzická osoba je povinná umožniť povereným pracovníkom príslušného orgánu vstup do ich objektov a zariadení, v ktorých sa poskytujú sociálne služby alebo ktoré priamo súvisia s poskytovaním sociálnych služieb, a poskytnúť pri kontrole potrebnú súčinnosť.

§ 8

V prípade, ak právnická alebo fyzická osoba neodstráni zistené nedostatky v určenej lehote, príslušný orgán, ktorý opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov uložil, je oprávnený

a) zakázať poskytovanie sociálnej služby alebo

b) podať návrh na zrušenie živnostenského oprávnenia[10]) alebo

c) oznámiť príslušným štátnym orgánom skutočnosti nasvedčujúce tomu, že došlo k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov.

§ 9

(1) Príslušný orgán môže poskytnúť právnickým a fyzickým osobám príspevok na úhradu nákladov za sociálne služby[11]) vo vopred dohodnutom rozsahu na základe ich písomnej žiadosti. Tento príspevok môže poskytnúť aj obec. O poskytnutí príspevku na úhradu nákladov za sociálne služby uzavrie príslušný orgán alebo obec s právnickou alebo fyzickou osobou písomnú zmluvu.

(2) Pred uzavretím zmluvy podľa odseku 1 je právnická a fyzická osoba povinná príslušnému orgánu alebo obci preukázať

a) odbornú spôsobilosť fyzických osôb, ktoré sociálne služby poskytujú, alebo zodpovedného zástupcu[12]) alebo fyzických osôb, ktoré zodpovedajú za poskytovanie sociálnych služieb na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu, ich občiansku a morálnu bezúhonnosť,

b) uzavretú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť pri poskytovaní sociálnych služieb alebo v priamej súvislosti s ním. Poistenie musí trvať po celú dobu poskytovania sociálnych služieb.

(3) Odborná spôsobilosť na účely tohto zákona zahŕňa súhrn poznatkov, vedomostí a skúseností, prípadne prax zodpovedajúcu povahe sociálnej služby, ktorá sa poskytuje alebo bude poskytovať. Odborná spôsobilosť sa preukazuje najmä dokladmi podľa osobitných predpisov[13]) a overeným odpisom potvrdenia o zamestnaní.[14])

(4) Občiansku a morálnu bezúhonnosť a odbornú spôsobilosť posudzuje príslušný orgán so zreteľom na ochranu práv a právom chránených záujmov príjemcov; bezúhonnou nie je najmä fyzická osoba, ktorá sa za takú nepovažuje podľa osobitných predpisov.[15]) Za účelom posúdenia občianskej a morálnej bezúhonnosti je právnická a fyzická osoba povinná príslušnému orgánu predložiť výpis z registra trestov osôb uvedených v odseku 2 písm. a).

(5) Pred uzavretím zmluvy podľa odseku 1 príslušný orgán alebo obec vykoná kontrolu úrovne sociálnych služieb, ak sa už poskytujú.

(6) Príspevok na úhradu nákladov za sociálne služby v zariadeniach, ktoré sú na tento účel zriadené alebo založené, sa môže poskytnúť do výšky prevádzkových nákladov, ktoré sa vynakladajú v porovnateľných zariadeniach sociálnej starostlivosti. Príspevok na úhradu nákladov za sociálne služby, ktoré sa neposkytujú v zariadeniach, sa môže poskytnúť do výšky nákladov, ktoré sa vynakladajú na rovnaký počet fyzických osôb pri porovnateľných službách sociálnej starostlivosti. Tam, kde porovnanie nie je možné, príspevok sa môže poskytnúť najviac do výšky preukázaných skutočných prevádzkových nákladov.

(7) Príslušný orgán sa pri rozhodovaní o poskytnutí príspevku na úhradu nákladov za sociálne služby riadi nasledovným poradím dôležitosti:

a) sociálne služby, ktoré na území spravovanom príslušným orgánom chýbajú,

b) sociálne služby, ktoré sú na území spravovanom príslušným orgánom nedostatkové,

c) sociálne služby, ktoré budú poskytované vo vyššom štandarde, ako je súčasný štandard na území spravovanom príslušným orgánom,

d) sociálne služby, ktoré budú poskytované v obdobnom štandarde, ako je súčasný štandard na území, ale pri nižších prevádzkových nákladoch, ako sú náklady porovnateľných služieb sociálnej starostlivosti, ak je takéto porovnanie možné,

e) ostatné sociálne služby.

§ 10

Príslušný orgán, ktorý poskytol právnickej a fyzickej osobe príspevok na úhradu nákladov za sociálne služby, môže pri opakovaných nedostatkoch zistených kontrolou výplatu príspevku zastaviť.

§ 11

Fyzická osoba, ktorej sa vráti podľa osobitných predpisov[16]) objekt, v ktorom je zariadenie sociálnej starostlivosti[17]) alebo v ktorom sa poskytujú ďalšie služby sociálnej starostlivosti,[18]) môže toto zariadenie zrušiť alebo objekt odňať jeho účelu, len ak to oznámi prevádzkovateľovi služby sociálnej starostlivosti aspoň 10 rokov vopred; skôr tak môže urobiť len so súhlasom Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky. Zmenu druhu a miesta poskytovania sociálnych služieb povoľuje príslušný orgán. V prípade ukončenia poskytovania sociálnych služieb fyzickou alebo právnickou osobou je príslušný orgán povinný postarať sa v nevyhnutnom rozsahu o primeranú náhradu zanikajúcich sociálnych služieb.

§ 12

Príslušný orgán môže uzavrieť s právnickou alebo fyzickou osobou poskytujúcou sociálne služby písomnú zmluvu o nájme[19]) alebo písomnú zmluvu o bezplatnom užívaní objektu zariadenia sociálnej starostlivosti[17]) vrátane pozemku, príslušenstva a vybavenia. V zmluve sa ustanoví doba nájmu alebo bezplatného užívania, povinnosť právnickej a fyzickej osoby poskytovať sociálne služby najmenej v rozsahu, v ktorom sa príjemcom doteraz poskytovali, a povinnosť právnickej a fyzickej osoby v prípade ukončenia poskytovania sociálnych služieb odovzdať zariadenie sociálnej starostlivosti späť v pôvodnom stave, až na úpravy schválené vlastníkom.

§ 13

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

F. Mikloško v. r.

J. Čarnogurský v. r.

1) § 73 ods. 6 písm. c), f) až j) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

2) Zákon SNR č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia.

3) § 44 a 51 Občianskeho zákonníka.

4) § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).
§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka.

5) § 2 zákona č. 562/1990 Zb. o cenách.

6) § 8 až 10 Obchodného zákonníka.

7) § 11 zákona č. 455/1991 Zb.
§ 13 Obchodného zákonníka.

8) § 73a zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 180/1990 Zb.
§ 17 písm. e) zákona SNR č. 543/1990 Zb.

9) Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona SNR č. 196/1990 Zb. a zákona SNR č. 419/1991 Zb.

10) § 58 zákona č. 455/1991 Zb.

11) § 17 písm. d) zákona SNR č. 543/1990 Zb.

12) § 7 ods. 2 zákona č. 455/1991 Zb.

13) Napríklad vyhláška Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky č. 102/1991 Zb. o ukončovaní štúdia na stredných školách a ukončovaní prípravy v odborných učilištiach a učilištiach, zákon č. 172/1991 Zb. o vysokých školách.

14) § 60 ods. 2 Zákonníka práce.

15) § 6 ods. 2 zákona č. 455/1991 Zb.

16) § 5 zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd.

17) § 27 zákona SNR č. 543/1990 Zb.

18) § 73 ods. 6 zákona č. 100/1988 Zb.

19) § 3 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení zákona č. 540/1991 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.